ماڵپەڕی "بۆڕۆژهەڵات" و
چەند پێشنیار

ناسر ئێرانپوور

مانگێکی تر ساڵێک بەسەر دامەزران و دەستبەکاربوونی ماڵپەڕی ڕازاوە و بەناوەرۆکی "بۆڕۆژهەڵات" تێپەڕ دەبێ. بەم بۆنەوە پڕ بەدڵ پیرۆزبایی لە چالاکان و بەرپرسانی ئەم ماڵپەڕە دەکەم و هیوادارم بەتایبەتی لەم بوارە گرینگەدا سەرکەوتوو بن.
بە بڕوای من ئەم سایتە مێدیایەکی سەربەستی ڕۆژنامەگەری کوردییە و تایبەتمەندییەکانی بایەخدانان بۆ دیمانە، مێژووی زارەکیو هەروەها ڕاپرسییە. بەتایبەتی ئەوەی کە بۆتە ئەڵقە و ئامرازی پەیوەندی نێوان نووسەر و چالاکی باری سیاسی و مەدەنی لەلایەک و خوێنەر و ئۆگرانی مژاری سیاسەت و چارەنووسی کورد لە لایەکی ترە زۆرم پێ بەکەڵک و جوان و داهێنەرانەیە. بە کورتی، ئەم سایتە سەرەڕای کەمکووڕیی و لاوازییەکانی وەک ماڵپەڕێکی سەرکەوتوو هەڵدەسەنگێنم.

"بۆڕۆژهەڵات" لە چەند مانگی ڕابردوودا بە هۆی بڵاوکردنەوەی هیندێک هەواڵ و لێدوان لە مەڕ کێشەکانی ناو ڕێکخراوی "کۆمەڵەی شۆڕشگێڕی زەحمەتکێشانی کوردستانی ئێران" کەوتۆتە بەر ڕەخنە و گازندە و تووڕەیی چالاکانی ئەم حیزبە. بە ڕاشکاوی بڵێم کە بەشێکی زۆری "ڕەخنەی" ئەم دۆستە بەڕێزانەم لەم پەیوەندییەدا پێ بەجێ نیە. لانی کەم تا ئەو جێگایەی کە من وەک خوێنەرێک ئاگادار بم، "بۆڕۆژهەڵات" کارێکی ئەوەندە نائاسایی و غەیرىئەخلاقی نەکردووە کە لە هێرشی توندی ئەم دۆستانە بگەم. دەزانین کە ئەوە نە تەنیا ماف، بەڵکوو تەنانەت ئەرکی هەر مێدیایەکی سەربەست و ئازاد و دێمۆکراتیک و بەتایبەتی "نەیارە" کە ڕاست ئەم شتانە بڵاو بکاتەوە کە لایەنی پەیوەندیدار گەرەکی نییە بڵاوی بکاتەوە. هەر لەم پەیوەندییەدا **ئەمن دەوری ئەم ماڵپەڕانە بە گشتی بۆ پەرەپێدانی دێمۆکراسی لە ڕێکخراوە سیاسییەکان زۆر گرینگ دەزانم.**
ڕێبەران و بەرپرسانی هێزە سیاسییەکان مافی سروشتیانە کە خوێندنەوەی خۆیان لەسەر ڕووداوەکان هەبێ و لە سایتە فەرمی و نافەرمییەکانی خۆیان بڵاوی بکەنەوە، بەڵام ئەم مافەش دەبێ بە لایەنی تر بدەن کە خوێندنەوە و لێکدانەوەی تریان هەبێ. وێڕای ڕێزم بۆ ئەم هاوڕێ و تێکۆشەرانە، دەبێ بڵێم کە نازانم بۆ هێرشی وان ئەمن وەبیر برووبیانوی حکومەتی نادێمۆکراتیکی ئێران لە مەڕ کێشەکانی ناوخۆ، هەڵسوکەوت لە گەڵ جیابیران و تاوانبار کردنی "رسانەهای استکبار جهانی" و "دستگاههای تبلیغاتی و تهاجم فرهنگی غرب" دێنێتەوە.
کێشەکە پێش وەی کە پەیوەندی بەم سایت و ئەو سایتەوە هەبێ، بە پێکهاتە و فەرهەنگی سیاسی ناو ئەم ڕێکخراوانەوە هەیە، بێ وەی کە بم هەوێ لایەنێکی تایبەتی تاوانبار کەم.

سەرەڕای ئەم باسە سەرنجتان بۆ چەند پێشنیاری کورت ڕادەکێشم:

1. ڕەخنەگران دەڵێن کە "بۆڕۆژهەڵات" بێلایەن نییە. ڕاستە، ئەمنیش ئەم ماڵپەڕەم و هیچ ماڵپەڕ و مێدیایەکم پێ بێلایەن نییە. ڕۆژنامەگەری ناتوانێ و ناش بێ بێلایەن بێ، ئەویش لە کۆمەڵگایەک کە هەموو شتێک سیاسییە، تەنانەت جلوبەرکردن. "بۆڕۆژهەڵات" تەنانەت ناوەکەی پرۆگرامە، پرۆگرامی سیاسییە. من وەک تاک و شارومەند و ڕۆژنامەوان و کورد کێشە و گرفتێکم لەگەڵ ئەمە نییە. تەنانەت پێشم خراپ نییە، ئەگەر چالاکانی ماڵپەڕەکان سەر بە ئەم یان ئەو ڕێکخراوەی سیاسیش بن. هەمووی ئەمانە بەم واتایە نییە کە ئەم ماڵپەڕە سەربەست نییە، دێمۆکراتیک نییە، ئازاد و لیبێراڵ نییە؛ بەم واتایە نییە کە هەواڵ و بۆچوونی یەک لایەنە و ناڕاست بڵاو دەکاتەوە یان دەبێ بڵاوی بکاتەوە. بە پێی پێوشوێن و پرێنسیپەکانی ڕۆژنامەگەری سەردەمیانە، ئەگەر لایەنێک هەواڵێکی بۆ ئەم مێدیایە نارد، بەرپرسانی ئەم مێدیایە ئەشێ هەوڵ بدەن لایەنی بەرامبەریش ئاگادار بکەنەوە و لەویش ڕاستی و ناڕاستی هەواڵەکەی پرسیار بکەن. دەبێ هەوڵ بدرێ کە تا ڕادەیەک کە دەکرێ، بیروڕای سیاسی تێکەڵ هەواڵەکان نەکردرێ. تەنیا لە شرۆڤەکردن و لێکدانەوەی

هەواڵەکانە کە دەتوانرێ بیروباوەڕی سیاسی بە ڕاشکاوی دەرببڕدرێ. لێکدانەوە و هەواڵ دەبێ لێک جیا بن و ناویشان لێک جیا بێ، بەم واتایە کە هەواڵ دەبێ ناوی "هەواڵ" بێ و لێکدانەوەش ناوی "لێکدانەوە".

2. پێم باشە کە یا بەشی کامێنت و بۆچوونەکانی ژێر وتارەکان لاببردرێ و یا تەنیا ئەوانەی بڵاو بکرێنەوە کە بە نێوی ڕاستەقینە نووسرا بن و سووکایەتیان تێدا نەبێ.

3. وتارێک کە بێ نێو، یاخود بە نێوی نەهێنی بە دژی ڕێکخراوە سیاسییەکان نووسرابێ بڵاو نەکرێتەوە، بۆوەی کە پێش وەی بگیردرێ کە خەڵکی سەر بە لایەنی "نادیار" و "گومانلێکراو" لە کاتی وادا گێرەشێوێنی بکەن.

4. هەڵبەت بەهۆی نەبوونی ئازادی بیر و ڕا لە ئێران و ئەگەری پێشهاتنی گرفت بۆ نووسەران لە لایەن حکومەتی ناوەندی، تەنیا ئەو بابەتانەی کە ڕەخنەی حکومەتی تێدایە بە نێوی نەهێنی بڵاو ببنەوە. تازە بە پێی نەریتی ڕۆژنامەنووسی و لەبەر ئەگەری پێشهاتنی گرفتی دادوەری و یاسایی دەبێ ئەم مێدیایەی کە بابەتە ڕەخنەگرانەکە بڵاودەکاتەوە ناوی ڕاستەقینەی نووسەری نەهێنی بزانێ.

5. هەوڵ بدرێ تەنیا ئەم وتارانەی بڵاو بکرێنەوە کە تێیاندا لە بواری زمانەوانی لانی کەم بە ڕادەیەکی کەم نەزم و دەستور و ڕێزمانی کوردی لەبەرچاو گێردرابێن. هیچ مێدیایەکی دنیای ڕۆژنامەگەری هەرچی بۆی بنێرن بڵاوی ناکاتەوە، بەڵکوو لە نێوانیاندا بابەتگەلێک بۆ بڵاوبوونەوە هەڵدەبژێرێ.

6. بایەخێکی زۆرتر بدرێ بە چالاکانی بواری مەدەنی و سیاسی ناو وڵات و بڵاوکردنەوەی بابەت و وتاری ئەم کەس و لایەنانەی کە دەرفەت و دەرەتان و ڕێگا و گۆڕەپانی بڵاوکردنەوەی بابەتەکانیان نییە.

7. مێدیا لە ئاست بردن و نەبردنی ناوی سەرچاوەی هەواڵ سەربەستە، بەڵام دەبێ لە باوەڕپێکراوی سەرچاوەکە زۆر دڵنیا بێ. هەروەک هەموومان دەزانین، ئێمە لە کۆمەڵگایەکی نائاسایی‌دا ئەژین؛ حکومەت هەوڵێکی زۆر دەدا کە هەموو شتێکی ئەم کۆمەڵگایە کۆنترۆڵ بکا و لە ژێر چاوەدێری خۆی بگرێ و تەنانەت ڕێوشوێنی بۆ دیاری بکا، بەتایبەتی ڕای گشتی کورد لە مەڕ هێزە سیاسی‌یەکان. هەر بۆیە باشە کە بەتایبەتی بە پارێزەوە ئەم هەوالە بە نیسبەت هێزە سیاسییەکان نەرێنی و نێگاتیڤانە بڵاو بکەنەوە کە سەداسەد دڵنیا نین کە ڕاستن و سەرچاوەکانیان نادیارە.

8. پێم باشترە کە "بۆرۆژهەلات" بابەت بە فۆرماتی PDFیش بڵاو بکاتەوە، ئەویش بە هۆی وەی کە فۆرمات و گەورەیی و چکۆڵەیی و ڕەنگی فۆنتەکان نەگۆڕدرێن. ئەمانە لە دنیای کۆمونیکاسیۆن و گرافیک و سەمبول و هێماکانی ئەوڕۆدا زۆر زۆر گرینگن و دەور دەگێڕن و مانای تایبەتی خۆیان هەیە. بەڵام بەداخەوە بەشێک لە سایتە کوردییەکان بایەخ بەمە نادەن و وتارەکان وەک نامە و بە یەک فۆنت و بە یەک قەوارە و ... بڵاودەکەنەوە. ئەمە دەبێتە هۆی وەی کە خوێنەری بابەتەکە زۆر زوو ماندوو بێ و تەنانەت کەمتریشی تێبگا. نازانم ئەگەر بابەتێک بۆ ئەم سایتانە بەڕێ بکردرێ کە چەند گرافیک و شکل و جەدوەلی جۆراجۆری تێدا بێ، چی بەسەر دێ.

9. هەر کات لە لایەن سایتەکەوە نامەیەک بۆ کەسێک چوو، تەنیا بە "بۆرۆژهەلات" واژۆ نەکردرێ، بەڵکوو باشترە نووسەری نامەکەش ناوی خۆی بنووسێ. ئەمە ڕێزدانانە بۆ کەسێک کە نامەی بۆ ناردراوە.

لە کۆتایی‌دا جارێکی تر پیرۆزبایی لە بەرپرسان و چالاکانی ماڵپەری "بۆرۆژهەلات" دەکەم و ساخی و سڵامەتی و تەمەندرێژی و سەرکەوتنیان بۆ ئاواتەخوازم.

ناسر ئێرانپوور
5 مای 2008